

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Gezinshuis Met Elkaar

*Toezicht nieuwe
jeugdhulpaanbieder*

Rapport Gezinshuis Met Elkaar

De hulpaanbieder aan het woord

Op deze punten uit het rapport zijn we trots:

Wij zijn trots als jong startend gezinshuis om met dit mooie rapport naar buiten mogen treden. Wij zijn nog maar 10 maanden onderweg, en nog niet iso9001 gecertificeerd. Deze certificering vindt plaats in oktober 2022. Dat wij al zo ver zijn, fijne samenwerkingen hebben, cliënten die de juiste zorg krijgen en de juiste weg bewandelen maakt ons trots. Het mooie aan het rapport vinden wij dat het zichtbaar is dat wij een fijne woonomgeving hebben weten te creëren, elk individueel kind zijn eigen zorgplan heeft. Er mag zijn met eigen behoeften, behandeling en wensen. En er goed aan de veiligheid is gedacht van alle jeugdigen/medewerkers. Zowel persoonlijk als in de leefomgeving.

Met deze punten uit het rapport gaan we aan de slag:

In het rapport wordt aangegeven dat er systematisch niet logisch wordt gewerkt. Voor ons als gezinshuis was dit een fijne methode zodat wij allen inzicht hebben in de huidige voortgang van de jeugdigen. Wij zijn na tip van de IGJ overgegaan naar 1 rapportage systeem, hier werd al op de op de doelen van de jeugdige gerapporteerd, maar liepen wij 4 weken in achter om dit nog te verwerken op de doelen tijdens de controle. Wij hebben hier een aanpassing in gemaakt zodat dit voor iedereen overzichtelijker werkt en voor mensen van buitenaf (IGJ) ook duidelijk is terug te vinden. Dit is voor ons een standaard agenda procedure geworden, 1 keer in de week.

Wat gaan jeugdigen en ouders hiervan merken?

Ouders en jeugdigen zullen hier verder niets van merken, doelen en zorgplannen worden altijd besproken tijdens evaluatie momenten en zijn dan ook recent. Het systematische stuk is voor ons als gezinshuis een werkpunt en inmiddels opgepakt, heeft geen gevolgen voor de zorg en het contact met jeugdigen en ouders.

Conclusie van de inspectie

Gezinshuis Met Elkaar voldoet aan twee normen in zijn geheel, aan vier normen grotendeels wel en aan één norm grotendeels niet. De gezinshuisouders beschrijven in hun reactie op het rapport (minimale) maatregelen om de tekortkomingen weg te nemen. Over de (lichte) tekortkomingen in de overige normen schrijven zij niets.

Alhoewel de inspectie er vertrouwen in heeft dat Gezinshuis Met Elkaar verantwoorde jeugdhulp biedt, ziet de inspectie nog voldoende ruimte voor Gezinshuis Met Elkaar om te leren en te verbeteren. Bijvoorbeeld in de inzet van regels met een vrijheidsbeperkend karakter of in het betrekken van de jeugdige tijdens de evaluatie.

Tenslotte vraagt de inspectie zich af in hoeverre het aantal jeugdigen in het gezinshuis in verhouding staat met kleinschalige jeugdhulp. Het gezinshuis lijkt op de rand te opereren van wat volgens het kwaliteitskader voor gezinshuizen als wenselijk wordt omschreven.

1 Inleiding

In mei 2022 voerde de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (hierna: inspectie) toezicht uit bij Gezinshuis Met Elkaar.

Aanleiding

De inspectie voert risico gestuurd toezicht uit bij nieuwe jeugdhulpaanbieders. De inspectie ziet een aanbieder van jeugdhulp als 'nieuwe jeugdhulpaanbieder' tot maximaal anderhalf jaar nadat de aanbieder is gestart met het zelfstandig verlenen van jeugdhulp aan eigen jeugdigen. Voor het toezicht op nieuwe jeugdhulpaanbieders is een selectie gemaakt van de normen uit het JIJ-kader.

Doel van het toezicht was om te bepalen of Gezinshuis Met Elkaar verantwoorde hulp biedt.

Opzet van het onderzoek

Het onderzoek is uitgevoerd aan de hand van het 'JIJ kader – nieuwe jeugdhulpaanbieder'. Dit toetsingskader bestaat uit zeven normen die vallen onder drie thema's: ontwikkelingsgerichte hulp, de deskundige hulpverlener en goed bestuur.

Het toetsingskader is te vinden op: www.igj.nl/publicaties/toetsingskaders/2021/01/5/het-jij-kader.

Beschrijving Gezinshuis Met Elkaar

Gezinshuis Met Elkaar staat sinds 20 mei 2021 ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 82841292. Het gezinshuis is gevestigd in een klein dorp in Noord Holland.

Gezinshuis Met Elkaar is exclusief onderaannemer van Bij Elkaar.

Er wonen 7 jeugdigen in Gezinshuis Met Elkaar in de leeftijd tussen 7 en 14 jaar. Dit betreft vijf 'gezinshuis kinderen' en twee biologische kinderen van de gezinshuisouders. Het gezinshuis richt zich op jeugdigen met (meervoudig) trauma en hechtingsproblematiek.

De gezinshuis kinderen verblijven in Gezinshuis Met Elkaar op basis van de Jeugdwet en hebben een kinderbeschermingsmaatregel.

De gezinshuisouders en een vaste medewerkster van Gezinshuis Met Elkaar bieden de dagelijkse hulp aan de jeugdigen. De gezinshuis moeder is altijd beschikbaar voor het gezinshuis. De gezinshuis vader is, naast zijn werkzaamheden in het gezinshuis, fulltime in dienst bij een niet-zorggerelateerde werkgever. De medewerkster is nagenoeg fulltime in dienst bij het gezinshuis en

voert begeleidende en opvoedende taken uit. Een gedragswetenschapper van de hoofdaannemer
Bij Elkaar ondersteunt de gezinshuisouders zorginhoudelijk.

2 Conclusie

In dit hoofdstuk geeft de inspectie haar conclusies weer. Daarnaast wordt in dit hoofdstuk beschreven hoe het vervolg van het toezicht eruit zal zien.

Analyse

Tijdens het toezicht heeft de inspectie zich een positief beeld gevormd over de door Gezinshuis Met Elkaar geleverde hulp. Wel heeft de inspectie op alle thema's (Ontwikkelingsgerichte hulp, De kundige hulpverlener en Goed bestuur) kleine of grotere aandachtspunten gezien.

Zo is het nodig dat de gezinshuisouders nadenken over wanneer, voor wie en waarom de ongeschreven huisregels met een vrijheidsbeperkend karakter moeten gelden, hoe zij dit gaan afbouwen en dit vastleggen in de cliëntdossiers van de jeugdigen.

Ook is het van belang dat de dossiervoering verbetert. Zo dienen risicotaxaties structureel en periodiek geëvalueerd te worden en is het van belang dat er in de dossiers een logisch navolgbaar beeld beschreven staat van de geboden hulp aan de jeugdigen.

Wat betreft het thema 'Goed bestuur' is het belangrijk dat de gezinshuisouders een eenduidige klachtenregeling hanteren en dat zij nagaan in hoeverre ze voldoen aan de eisen uit het kwaliteitskader voor gezinshuizen wat betreft de groepsgrootte van het gezinshuis.

Naast de verbeterpunten ziet de inspectie ook de sterke punten van de gezinshuisouders. Zo ziet de inspectie dat de gezinshuisouders vertrouwd zijn met de jeugdigen en vice versa. Dat zij op warme wijze jeugdhulp bieden. Tenslotte dat de jeugdhulp wordt geboden op een mooie en beschutte plek, waar jeugdigen veilig kunnen opgroeien.

De inspectie constateerde op de volgende normen alleen positieve punten:

- Wensen, behoeften, mogelijkheden van jeugdigen, ouders en netwerk zijn bekend bij hulpverleners.
- De bestuurder verbetert, in een lerend werkklimaat, continu zijn prestaties en de resultaten van de hulp.

Verbetering is nodig op de volgende normen:

- Hulpverleners handelen methodisch en ontwikkelingsgericht.

De aanbieder heeft laten weten inmiddels specifieke verbetermaatregelen doorgevoerd te hebben. Zij rapporteren voortaan in één systeem (zie: Met deze punten uit het rapport gaan we aan de slag, pagina 2).

Vervolg

De inspectie acht de aanbieder in staat om verantwoorde hulp te bieden en vertrouwt erop dat Gezinshuis Met Elkaar concrete verbetermaatregelen doorvoert om aan alle normen te voldoen en blijft ontwikkelingen volgen.

3 Resultaten

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het toezicht gepresenteerd, zoals de inspectie deze aantrof op het moment van toezicht. De inspectie geeft per norm aan wat haar oordeel is.

De inspectie beoordeelt de normen op een vierpuntschaal:

- *De aanbieder voldoet aan de norm. De inspectie constateert op deze norm alleen positieve punten.*
- *De aanbieder voldoet grotendeels aan de norm. De inspectie constateert op deze norm veelal positieve punten, verbetering is op punten mogelijk.*
- *De aanbieder voldoet grotendeels niet aan de norm. De inspectie constateert op deze norm overwegend negatieve punten, verbetering is noodzakelijk.*
- *De aanbieder voldoet niet aan de norm. De inspectie constateert op deze norm nauwelijks tot geen positieve punten, verbetering is zeer noodzakelijk.*
- *De inspectie heeft deze norm niet beoordeeld.*

Thema 1: Ontwikkelingsgerichte hulp

In dit thema kijkt de inspectie naar in hoeverre de hulp gericht is op de ontwikkeling van de jeugdige en diens gezin.

Beeld

**Gezonde
ontwikkeling**

Hieronder leest u per norm een toelichting op het oordeel van de inspectie.

Norm 1.1**Oordeel**

Wensen, behoeften, mogelijkheden van jeugdigen, ouders en netwerk zijn bekend bij hulpverleners.

Zowel de gezinshuisouders als de gedragswetenschapper vertellen dat de gezinshuisouders samen met de hoofdaannemer de intakeprocedure vormgeven. De eerste screening wordt verricht door de gezinshuismanager van de hoofdaannemer Bij Elkaar. Voor de screening wordt het dossier opgevraagd en achtergrondinformatie gebruikt om een plaatsingsadvies te schrijven. Aan de gezinshuisouders en de betrokken gedragswetenschapper wordt vervolgens de (mogelijke) plaatsing voorgelegd. Zowel de gezinshuisouders als de gedragswetenschapper moeten het eens zijn dat het gezinshuis een juiste plek is voor de jeugdige, voordat de plaatsing wordt doorgezet.

De gedragswetenschapper geeft aan dat het belangrijk is om bij de plaatsing een actueel beeld van de jeugdige te hebben. Om die reden kan het voorkomen dat gezinshuisouders eerst met de jeugdige in gesprek gaan of de jeugdige observeren op de plek waar hij of zij op dat moment verblijft.

In de dossiers is terug te lezen wie de jeugdigen zijn en wat zij leuk vinden om te doen en waar ze nog aan moeten werken.

De jeugdige die de inspectie heeft gesproken, geeft aan dat gezinshuisouders haar goed kennen en de inspectie heeft gezien in de interactie tussen de jeugdige en de gezinshuisouders dat zij vertrouwd zijn met elkaar.

Norm 1.5**Oordeel**

De hulp aan jeugdigen en ouders draagt bij aan een gezonde ontwikkeling in een zo thuis mogelijke omgeving.

Het gezinshuis is gevestigd in een grote woonboerderij, die door de gezinshuisouders recent verbouwd is. Ten tijde van het bezoek moesten er op enkele plekken nog lichte werkzaamheden uitgevoerd worden, zoals behang verwijderen en schilderen. De woonkamer, keuken en slaapkamers waren in zijn geheel af. Drie gezinshuiskinderen slapen ieder in een eigen (ruime) kamer op de tweede verdieping. Met uitzondering van het oudste gezinshuiskind, dat slaapt in een 'appartement' dat vast zit aan en verbinding heeft met het woonhuis. De biologische kinderen en één gezinshuiskind slapen met de gezinshuisouders op de eerste verdieping. Het huis beschikt over een grote woonkamer met twee zitgedeeltes en een open keuken. Daarnaast is een grote eetkamer waar iedereen gezamenlijk kan eten aan een grote eettafel. In en om het huis zijn voldoende leeftijd adequate speelmogelijkheden, zoals speeltoestellen, een recent aangelegd grasveld,

spelcomputers, knutselspullen, spelletjes etc. De achtertuin grenst aan een brede sloot, waar voor de veiligheid een hekje voor is geplaatst.

Gezinshuisouders vertellen dat in het gezinshuis een aantal ongeschreven regels gelden. Zo mag je bijvoorbeeld niet rennen in huis en mag je niet bij elkaar op de kamer komen. Ook krijgen de jeugdigen een verplicht rustuur na het eten en is er sprake van 'elektratijd'; dit is beperkte tijd waarin de jeugdigen van elektronische apparaten (mobiele telefoons, tablets) gebruik mogen maken. Het rustuur en de elektratijd gelden niet voor alle jeugdigen elke dag. Omdat deze regels een vrijheidsbeperkende aard hebben, wil de inspectie dat dergelijke maatregelen per jeugdige worden afgewogen, beschreven staan in de plannen en dat er is nagedacht over de afbouw van de maatregel.

In dit geval heeft de inspectie niets over bovengenoemde maatregelen teruggelezen in de dossiers van de jeugdigen.

De jeugdige gaf aan dat ze het verplichte rustuur niet zo erg vindt. Elektratijd vindt ze stom, ook al heeft ze zelf wel een mobiel waar ze gebruik van mag maken.

Thema 2: De kundige hulpverlener

In dit thema kijkt de inspectie in hoeverre de hulpverleners in staat zijn om met voldoende actuele en passende kennis en kunde te handelen en in hoeverre hulpverleners met anderen samenwerken waar dat nodig is.

In onderstaand figuur ziet u wat de oordelen zijn van de inspectie op de normen die vallen onder dit thema.

Veiligheid

**Methodisch
Handelen**

Hieronder leest u per norm een toelichting op het oordeel van de inspectie.

Norm 2.1		Oordeel
	Hulpverleners maken professionele afwegingen over de veiligheid van jeugdigen.	

Tijdens de intake worden de risico's per jeugdige met behulp van het Actuarieel Risicotaxatie Instrument voor Jeugdbescherming (ARIJ) geïnventariseerd. De gedragswetenschapper neemt deze af bij de start van de zorg en de uitkomsten worden tijdens de eerste zorgplanbespreking besproken. Een te hoge score op de ARIJ kan betekenen dat de plaatsing in het gezinshuis niet door kan gaan. Wanneer de jeugdige wel geplaatst wordt, worden de geconstateerde risico's beschreven in de zorgplannen met daarbij afspraken over hoe met de risico's om te gaan. Dit hebben we gezien in de dossiers en gehoord in gesprek met de gezinshuisouders en de gedragswetenschapper.

De risicotaxaties worden lopende het traject van de jeugdige niet geëvalueerd of bijgesteld. De gezinshuisouders geven aan, dat wanneer er verhoogde risico's zijn er een nieuwe ARIJ wordt afgenomen. De inspectie verwacht dat risicotaxaties ook structureel periodiek worden geëvalueerd.

De gezinshuisouders en de gedragswetenschapper zijn bekend met de meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling. Daarnaast heeft de inspectie gezien dat de meldcode in het beleid van Gezinshuis Met Elkaar beschreven staat.

Hulpverleners handelen methodisch en ontwikkelingsgericht.

Bij plaatsing van de jeugdige schrijft de gedragswetenschapper het plaatsingsadvies. In dit advies wordt de jeugdige uitgebreid beschreven en is informatie te vinden over het persoonsbeeld, eerdere diagnostiek, de gezinssamenstelling, de voorgeschiedenis van de jeugdige, medische gegevens, schoolgegevens, beschermende- en risicofactoren (kind en gezin), risicotaxatie en conclusie, randvoorwaarden voor plaatsing en de begeleiding en ondersteuningsbehoefte van de jeugdige. Op basis van het plaatsingsadvies en observaties van gezinshuisouders schrijven de gezinshuisouders het zorgplan. Dit zorgplan bestaat geheel uit doelen waar de jeugdige tijdens het verblijf in het gezinshuis aan kan werken. De inspectie heeft gezien dat de plaatsingsadviezen navolgbaar samenhangen met de zorgplannen van de jeugdigen.

Het zorgplan wordt halfjaarlijks geëvalueerd met ouders, (gezins)voogd, gedragswetenschapper en gezinshuisouders. De jeugdige wordt niet betrokken in het evaluatiegesprek.

Tijdens het inzien van de dossiers zag de inspectie dat de rapportages over de jeugdige in twee verschillende systemen te vinden zijn en dat deze rapportage niet synchroon loopt met elkaar. Het rapporteren in twee verschillende systemen zorgt ervoor dat de rapportage in het cliëntdossier geen actueel beeld geeft van de jeugdige. Daarnaast ziet de inspectie dat de rapportage die gezinshuisouders en de medewerkster schrijven een algemene rapportage is en nauwelijks gericht is op doelen rapporteren. Dit maakt dat het lastig navolgbaar is welke progressie een jeugdige boekt op zijn of haar doelen.

Bij een halfjaarlijkse evaluatie van het zorgplan van een jeugdige kon de inspectie wel teruglezen welke afspraken hieruit voortvloeiden. Echter, deze afspraken waren niet verwerkt in het nieuwe zorgplan van de jeugdige.

Thema 3: Goed bestuur

In dit thema kijkt de inspectie naar in hoeverre de organisatie op een goede wijze wordt bestuurd en een lerende organisatie is die zich voortdurend verbetert.

In onderstaand figuur ziet u direct wat de oordelen zijn van de inspectie op de normen die vallen onder dit thema.

In onderstaande tabel leest u per norm een toelichting op het oordeel van de inspectie.

Norm 3.2	Oordeel
 De bestuurder richt de organisatie zodanig in dat deze redelijkerwijs leidt tot verantwoorde hulp.	

De gezinshuismoeder heeft onlangs haar EVC traject voor haar registratie in het Stichting Kwaliteitsregister Jeugd (SKJ) afgerond en staat geregistreerd in het SKJ. Daarnaast, zo geven gezinshuisouders aan, ondersteunen ze op financiële wijze het EVC traject van de medewerkster zodat zij zich kan registreren in het SKJ. Ook hebben de gezinshuisouders voor dit jaar een opleidingsplan opgesteld voor de gezinshuismoeder en de medewerkster. Hierin staan inhoudelijke cursussen en een BHV cursus beschreven. De inspectie heeft het opleidingsplan ingezien. De gezinshuisvader is voornemens ook zorginhoudelijke cursussen te gaan volgen. Hij is hier naar eigen zeggen nog niet aan toegekomen wegens werkgerelateerde verplichtingen.

Momenteel 'sparren' de gezinshuisouders regelmatig met andere gezinshuisouders, die ook betrokken zijn bij de hoofdaannemer Bij Elkaar, over zorginhoudelijke en organisatorische zaken. Daarnaast zijn er concrete plannen om intervisie te organiseren voor de gezinshuisouders en de medewerkster.

Voor de zorginhoudelijke ondersteuning is ten alle tijden een gedragswetenschapper vanuit Bij Elkaar beschikbaar. Ook wanneer de bij het gezinshuis betrokken gedragswetenschapper verlof heeft, is er een achterwacht beschikbaar die op de hoogte is van de actuele situatie in het gezinshuis. De inspectie heeft tijdens haar bezoek gesproken met de achterwacht.

Voor Gezinshuis Met Elkaar gelden de uitsluitingscriteria lichamelijke beperkingen, verslavingsproblematiek en heftige agressie. Daarnaast kijken de gedragswetenschapper en de gezinshuisouders of een jeugdige in de huidige samenstelling van het gezin past.

Momenteel wonen in het gezinshuis vijf gezinshuis kinderen en twee biologische kinderen. Er is nog één crisisplek beschikbaar, die de gezinshuisouders momenteel (nog) niet willen vullen. In het kwaliteitskader voor gezinshuizen staat beschreven dat onder gunstige omstandigheden en bij een hoge gezamenlijke zorgzwaarte gezinshuizen doorgaans vier geplaatste kinderen aankunnen. Bij een lagere gezamenlijke zorgzwaarte wordt zes geplaatste kinderen gehanteerd.

Gezinshuis Met Elkaar lijkt hiermee op de rand te opereren van wat wenselijk is voor een kleinschalig verblijf, zoals een gezinshuis bedoeld is. Daarnaast vraagt de inspectie zich af in hoeverre er bij de geplaatste gezinshuis kinderen sprake is van een lagere gezamenlijke zorgzwaarte.

Norm 3.3		Oordeel
	De bestuurder verbetert, in een lerend werkklimaat, continu zijn prestaties en de resultaten van de hulp.	

Gezinshuis Met Elkaar maakt gebruik van de opzet van het kwaliteitsmanagementsysteem (KMS) dat door de hoofdaannemer is ontwikkeld. Dit betekent dat protocollen en processen uit het KMS herschreven zijn richting Gezinshuis Met Elkaar en de systematiek is overgenomen. Zo evalueren de gezinshuisouders elk kwartaal het beleid van het gezinshuis met de gezinshuismanager van Bij Elkaar en worden er externe audits uitgevoerd door een in audits gespecialiseerd extern bedrijf. In oktober 2022 staat de eerste externe audit gepland. Tenslotte registreren gezinshuisouders knelpunten waar ze tegenaan lopen in een verbeterregister, waarin SMART staat beschreven welke verbeteringen wanneer opgepakt dienen te zijn.

Eén keer per maand bespreken de gezinshuisouders met een werkbegeleider hoe het met hen gaat en de knel- en verbeterpunten in het gezinshuis. Deze werkbegeleider huren zij zelfstandig in en heeft geen betrokkenheid met het gezinshuis of de hoofdaannemer Bij Elkaar.

Jaarlijks houden de gezinshuisouders een cliënttevredenheidsonderzoek. De inspectie heeft een afschrift van het cliënttevredenheidsformulier ingezien.

Wanneer een incident in het gezinshuis heeft plaatsgevonden, registreren de gezinshuisouders en de medewerkster dit middels een incidentenregistratieformulier. Dit formulier wordt opgestuurd naar de gedragswetenschapper van Bij Elkaar. Verbetermaatregelen worden per incident getroffen en wanneer er meerdere incidenten plaatsvinden analyseert de gedragswetenschapper de mogelijke oorzaken.

De bestuurder biedt jeugdigen en hun ouders de mogelijkheid voor hun individuele belangen op te komen.

Gezinshuis Met Elkaar wordt elk trimester bezocht door een onafhankelijke vertrouwenspersoon. Jeugdigen kunnen haar contactgegevens zien hangen op de muur in de keuken en in het 'appartement'. Daarnaast is het gezinshuis aangesloten bij de klachtencommissie Klachtenportaal Zorg via de hoofdaannemer Bij Elkaar. Jeugdigen hebben directe toegang tot deze klachtencommissie via de website van Bij Elkaar.

In de algemene voorwaarden van Bij Elkaar staat beschreven dat klachten binnen 14 dagen na de klacht ingediend moeten worden en dat klachten eerst in mediation afgehandeld dienen te worden. De algemene voorwaarden sluiten niet aan bij de handelswijze van Klachtenportaal Zorg en niet bij de criteria van de inspectie, die stelt dat er een directe toegang moet zijn tot de onafhankelijke klachtencommissie.

Bijlage: Verantwoording van het toezicht

De inspectie voerde het toezicht bij Gezinshuis Met Elkaar uit op 17 mei 2022. Om tot een gefundeerd oordeel te komen, gebruikte de inspectie voor het toezicht verschillende informatiebronnen. De informatie uit deze bronnen is met elkaar vergeleken en gewogen. Voor het toezicht zijn de volgende bronnen betrokken:

- Een gesprek met één jeugdige.
- Een gesprek met de gezinshuisouders.
- Gestructureerd interview met een gedragswetenschapper.
- De check van vijf dossiers op de aanwezigheid van de Verklaring Omtrent het Gedrag van medewerkers, waarbij de inspectie op basis van een aantal criteria zelf de dossiers heeft geselecteerd.
- De check van drie dossiers van jeugdigen, onder andere op de aanwezigheid van een plan en risico-inschattingen en -beoordelingen. Hierbij was een medewerker aanwezig. De inspectie heeft zelf de dossiers geselecteerd.
- Observaties van de leef- en verblijfruimten.
- Analyse van het Kwaliteitshandboek.

Duidelijk. Onafhankelijk. Eerlijk.

www.igj.nl